

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ШУМЕН**

Как да се предпазим от заразяване с вируса на птичи грип

Във връзка с констатирани огнища на болестта Инфлуенца по птиците (птичи грип) в животновъдни обекти за отглеждане на птици на територията на областите Добрич и Хасково е необходимо всички лица, занимаващи се с птицевъдство, както и служителите на ветеринарните лаборатории и лицата, ангажирани с унищожаване на болните и умрели птици да бъдат информирани как да се предпазят от заразяване в случай, че силно патогенният птичи грипен вирус подтип А (H5N1) се разпространи сред птиците и в област Шумен.

Основна информация:

1. Птичият грипен вирус А (H5N1) причинява инфекция, която засяга най-често дивите птици, но може да се разпространи и сред домашните птици, напр. кокошки, патици и др.
2. Заразените птици отделят вируси със слюнката, носния секрет и изпражненията си и те интензивно се разпространяват сред възприемчивите здрави птици.
3. В редки случаи вирусът може да предизвика заболяване и при хора, имали директен контакт с болни птици.
4. Източник на зараза за човека са птиците – домашни (кокошки, патици) и диви (главно водоплаващи – патици и гъски). Птиците могат да бъдат източник на инфекция дори и когато са напълно здрави.
5. Инфекцията с вирус А (H5N1) при хора може да причини тежко заболяване и смърт. Засега все още няма ваксина за предпазване на хората от този вирус.
6. Хората се заразяват при:
  - директен контакт с инфицираните птици (болни или носители на вируса). Най-често това става при по-продължителни и интензивни контакти напр. свързани с грижи за домашни птици;
  - при контакт със замърсени от птиците предмети и повърхности;
  - при контакт със секреции и птици тор, където концентрацията на вируса е много висока.
7. Заразяването на хора става най-често посредством замърсени ръце, по-рядко при директно попадане на пръски, съдържащи вирус, върху лигавиците или при вдишване на вируса . Счита се, че известен риск съществува и при консумиране на продукти от птичи произход, които не са обработени термично.
8. Няма данни за възникване на заболявания при хора след консумация на обработени птиче месо и яйца, защото птичите грипни вируси загиват при термичната обработка на храната.

Предпазни мерки при разпространение на грип А (H5N1) при птиците и/или при възникване на заболявания при хора

1. Да се избягват директни контакти, когато това е възможно, с живи и видимо здрави, като и с болни, или умрели домашни птици. Да не се пипат предмети и повърхности, замърсени с птичи изпражнения или секреции.
2. Да се избягват изобщо всякакви контакти с диви птици. Във връзка с риска от носителство на грипния вирус А (H5N1) сред дивите водоплаващи птици стриктно да се спазва забраната за ловуването им.

3. Както при всички инфекциозни заболявания, основна предпазна мярка е спазване на обичайната хигиена и най-вече често и внимателно измиване на ръцете със сапун и вода в продължение на 15-20 секунди. При липса на условия за миене може да се използват влажни хигиенни кърпички за ръце, както и дезинфектанти за ръце.

4. Да не се консумират сирови или полусирови птиче месо или продукти от птичи произход. При приготвяне на храната всички продукти от птичи произход, включително и яйцата, трябва да бъдат много добре обработени термично (достатъчно висока температура, за достатъчно дълго време), което гарантира унищожаване на вируса на птичия грип.

5. Когато се приготвя храна, трябва да се спазват определени хигиенни изисквания:

- Сировото месо трябва да се съхранява отделно от сготвените и всички други храни. Да не се използват едни и същи нож и дъска за рязане на сировото месо и другите храни (сготвени, или такива, които се консумират сирови);

- Да не се пипа нито сюрова, нито готова храна, преди да се измият ръцете;

- Да не се поставя сготвеното месо в същия съд, в който е било преди термичната обработка;

- Всички продукти от птичи произход трябва да бъдат добре обработени термично (висока температура, за достатъчно продължително време). Да не се консумират сирови и рохки яйца;

- Яйцата да се измиват със сапун и вода непосредствено преди приготвянето им, след което внимателно да се измият и ръцете;

- Да не се използват сирови или недоварени яйца при приготвяне на ястия, които не подлежат на термична обработка.

6. След обработка на сивово птиче месо и яйца, които може да са замърсени с вируса на птичия грип (както и с други микроорганизми), ръцете, използваните съдове и повърхности трябва да се измиват веднага със сапун и вода.

7. Самонаблюдение за поява на симптомите, типични за заболяването при човека

- респираторни или инфекция на очите (повишена температура, силно неразположение, кашлица, затруднено дишане, хрема и/или конюктивит), в рамките на 10 дни след евентуално заразяване (контакт с болни и съмнително болни птици, или с повърхности, които може да са били замърсени от болни и умрели птици).

8. При възникване на заболяване с температура, кашлица, затруднено дишане, или при каквото и да е друго заболяване в този 10-дневен период консултацията с личния лекар или със специалист по инфекциозни болести е задължителна. Лекарят трябва да бъде информиран за симптомите и за възможността да се касае за заразяване с птичи грип във връзка с контакт с болни птици или с пребиваване в заразена зона преди началото на заболяването, за местата, които са посещавани, за директен контакт с птици, или с болни и съмнително болни от птичи грип лица.

9. Заболелите с предполагаема диагноза птичи грип трябва да бъдат изследвани лабораторно за потвърждаване на диагнозата.

10. За предпазване на близките контактни лица болните трябва да спазват добра хигиена на ръцете. По възможност да използват марлена маска, а като кашлят да закриват устата си с ръка, да използват еднократни носни кърпи, които могат да се изгарят.

Тези препоръки подлежат на актуализиране зависимост от развитието на епидемичната ситуация.